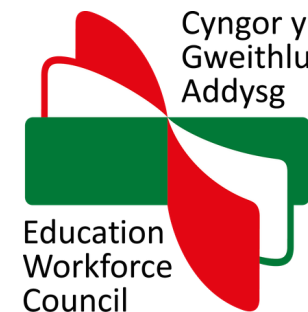

Ystadegau Blynyddol ar gyfer y Gweithlu Addysg yng Nghymru 2026

Adran 3: Sector addysg bellach

This report is also available in English

Adran 3: Sector addysg bellach4

1. Athro addysg bellach6

1.1 Nifer a gofrestrwyd6

1.2 Rhywedd.....6

1.3 Oedran.....6

1.4 Grŵp ethnig.....7

1.5 Hunaniaeth genedlaethol.....7

1.6 Anabledd7

1.7 Cyflogaeth8

1.8 Y gallu i siarad Cymraeg.....9

1.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg9

1.10 Nifer sydd wedi poblogi’r pwnc a addysgir9

1.11 Pwnc a addysgir.....10

1.12 Nifer a gwblheir pwnc a addysgir11

1.13 Cymhwyster yn y pwnc a addysgir11

1.14 Lefel cymhwyster uchaf.....13

1.15 Dargadwedd14

2. Gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach15

2.1 Nifer a gofrestrwyd15

2.2 Rhywedd15

2.3 Oedran.....15

2.4 Grŵp ethnig.....16

2.5 Hunaniaeth genedlaethol.....16

2.6 Anabledd16

2.7 Cyflogaeth17

2.8 Y gallu i siarad Cymraeg.....18

2.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg	18
2.10 Dargadwedd	19
3. Pennaeth neu uwch arweinydd yn gweithio mewn sefydliadau addysg bellach	20
3.1 Nifer a gofrestrwyd	20
3.2 Rhywedd	20
3.3 Oedran.....	20
3.4 Grŵp ethnig.....	21
3.5 Hunaniaeth genedlaethol.....	21
3.6 Anabledd	21
3.7 Cyflogaeth	22
3.8 Y gallu i siarad Cymraeg.....	23
3.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg	23
3.10 Lefel cymhwyster uchaf.....	24
3.11 Dargadwedd	25
4. Ymarferydd dysgu seiliedig ar waith	26
4.1 Nifer a gofrestrwyd	26
4.2 Rhywedd.....	26
4.3 Oedran.....	26
4.4 Grŵp ethnig.....	27
4.5 Hunaniaeth genedlaethol.....	27
4.6 Anabledd	27
4.7 Y gallu i siarad Cymraeg.....	28
4.8 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg	28
4.9 Lefel cymhwyster uchaf.....	29
4.10 Dargadwedd	30

Adran 3: Sector addysg bellach

Athro addysg bellach

Mae athrawon addysg bellach yn cynnwys:

- unrhyw unigolyn sy’n cael eu cyflogi gan sefydliad addysg bellach ar gontract darlithwyr, boed hynny ar sail amser llawn, rhan-amser, dros dro, tymor sefydlog, neu ar gyfradd fesul awr
- person a gyflogir ar raddfa reoli ac sydd hefyd yn ymgymryd â darlithio neu addysgu wedi'i drefnu mewn, neu ar gyfer, sefydliad addysg bellach, waeth beth fo nifer y oriau a addysgir neu hyd y dasg addysgu
- unigolyn sydd â chontract rhan-amser fel darlithydd addydg bellach, a chontract rhan-amser arall fel gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach
- staff asiantaeth sy’n ymgymryd â dyletswyddau darlithio/addysgu, heb gontract dros dro neu barhaol gyda sefydliad addysg bellach
- mae rheoliadau’n datgan fod rhaid i unrhyw ymarferwyr sydd wedi cofrestru fel athro addysg bellach ddal o leiaf un o’r cymwysterau sydd wedi’u rhestru yn yr [atodlen](#).

Gall ymarferwyr nad oes ganddynt un o'r cymwysterau a restrir yn yr atodlen gofrestru, ond mae'n rhaid iddynt geisio cal cymhwyster priodol, o fewn y terfynau amser canlynol:

- tair blynedd o’r dyddiad pan ddechreuont weithio tuag at y cymhwyster, pan fo’r ymarferydd yn cael eu cyflogi ar sail amser llawn
- pum mlynedd o’r dyddiad pan ddechreuont weithio tuag at y cymhwyster, pan fo’r ymarferydd yn cael eu cyflogi ar sail rhan-amser

Gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach

Gall gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach fod yn unigolyn a gyflogir gan sefydliad addysg bellach (nad ydynt ar gontract darlithwyr) i ddarparu unrhyw rai o’r gwasanaethau cymorth a amlinellir yn [Neddf Addysg \(Cymru\) 2014](#), lle mae’r unigolyn yn ymwneud yn uniongyrchol â darparu dysgu, boed hyn ar sail amser llawn, rhan-amser, dros dro, tymor sefydlog, neu ar gyfradd fesul awr. Gallai hyn gynnwys cynorthwyydd cymorth dysgu, hyfforddwr, arddangoswr, technegydd, anogwr dysgu, neu lyfrgellydd a all gynorthwyo myfyrwyr ag unrhyw ddysgu.

Gallai hwn hefyd fod yn unigolyn nad ydynt ar gontract darlithwyr ac sy’n ymgymryd ag ychydig o ddarlithio yn ogystal â’u rôl bresennol nad yw’n ddarlithiwr er mwyn cyflenwi yn absenoldeb athro addysg bellach dan gontract. Byddai hyn yn cynnwys pob gweithiwr (gan gynnwys staff cymorth busnes) a allai dderbyn ychwanegiad neu debyg i ymgymryd â dyletswyddau o’r fath. Fodd bynnag, os bydd unigolyn yn cael eu rhoi ar gontract darlithwyr yn nes ymlaen, byddai angen iddynt fod wedi cofrestru yng nghategori athro addysg bellach yn lle hynny.

Hefyd, maent yn cynnwys staff asiantaeth sy’n darparu gwasanaethau cymorth gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach heb gontract dros dro neu barhaol gyda sefydliad addysg bellach.

Hefyd, unrhyw un sydd eisoes wedi cofrestru mewn categori arall gyda CGA, ond sy’n darparu gwasanaethau cymorth gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach. Mae angen i’r holl staff fod wedi cofrestru yn y categori neu’r categorïau cofrestru ar gyfer y gwaith a wnânt.

Pennaeth neu uwch arweinydd yn gweithio mewn sefydliadau addysg bellach

Dylai sefydliadau addysg bellach sicrhau bod unigolyn sy’n rheoli addysgu neu ddysgu mewn, neu ar gyfer, sefydliad addysg bellach, yng Nghymru wedi cofrestru.

Diffinnir addysg bellach fel addysg (heblaw addysg uwch) sy’n addas i ofynion pobl sydd dros oed ysgol gorfodol (dros 16 oed).

Diffinnir pennaeth ac uwch arweinydd addysg bellach fel unigolyn sy’n rheoli addysgu a dysgu mewn, neu ar gyfer, sefydliad addysg bellach yng Nghymru, nad yw ar gontract darlithydd.

Byddai angen i’r rhai sy’n dod o fewn y diffiniad uchod, ond sydd hefyd yn darlithio, gofrestru yng nghategori’r athro addysg bellach, a phennaeth ac uwch arweinydd addysg bellach, i ymgymryd â’u gwaith.

Sylwch, nid oes cymhwyster gofynnol ar gyfer cofrestru fel pennaeth neu uwch arweinydd addysg bellach.

Ymarferydd dysgu seiliedig ar waith

Mae rheoliadau’n datgan y dylai darparwyr dysgu seiliedig ar waith sicrhau bod pob ymarferydd dysgu seiliedig ar waith sy’n darparu addysg neu hyfforddiant mewn amgylchedd dysgu seiliedig ar waith, fod wedi cofrestru gyda CGA cyn dechrau gweithio.

Diffinnir dysgu seiliedig ar waith fel addysg neu hyfforddiant a ddarperir i bobl 16 oed neu uwch (p’un a ydynt yn cael eu darparu i bobl o dan 16 oed ai peidio), er mwyn datblygu gwybodaeth a sgiliau sy’n berthnasol i grefft, galwedigaeth neu gyflogwr penodol.

Diffinnir ymarferydd dysgu seiliedig ar waith fel unigolyn sy’n darparu, neu sy’n dymuno darparu, gwasanaethau ymarferydd dysgu seiliedig ar waith.

Diffinnir gwasanaethau ymarferydd dysgu seiliedig ar waith fel a ganlyn:

- cydlynu a darparu dysgu seiliedig ar waith
- asesu gwybodaeth a sgiliau dysgwyr

Enghreifftiau o rolau y mae angen cofrestru ar eu cyfer:

- aseswyr
- hyfforddwyr
- darparwyr dysgu
- hyfforddwyr
- mentoriaid
- y rhai sy’n cydlynu’r gwaith o ddarparu dysgu seiliedig ar waith: rolau rheoli/arwain, staff sicrhau ansawdd
- rhai unigolion hunangyflogedig sy’n cael eu darparu gan sefydliad allanol

Mae’n rhaid i ymarferydd fod wedi cofrestru yng nghategori neu gategorïau’r rôl/rolau y maent yn ymgymryd â nhw. Er enghraifft, os yw’r gweithiwr yn gweithio yn sail rhan-amser fel ymarferydd dysgu’n seiliedig ar waith ac yn rhan-amser fel athro addysg bellach, rhaid i’r gweithiwr gofrestru ym mhob categori perthnasol. Fodd bynnag, dim ond un ffi gofrestru y byddai’n ei thalu.

5. Athro addysg bellach

1.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 1.1: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru.

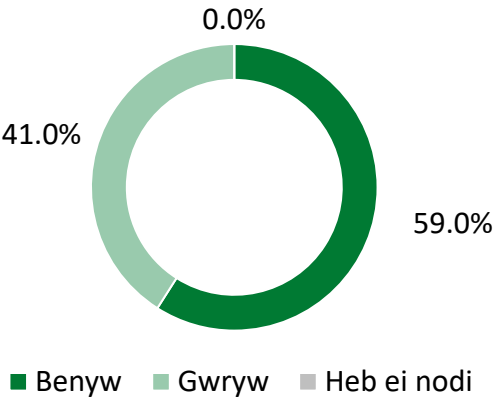
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nifer y athrawon addysg bellach	6,083	6,453	6,695	6,756	6,605	6,702	6,785	6,702	6,588	6,125

Ffigurau Mawrth 2026 – 3,873 wedi’u cofrestru fel athro AB yn unig, 2,252 mewn categorïau lluosol. O’r cofrestreion lluosol, mae 1,627 wedi’u cofrestru mewn 2 gategori, 429 wedi’u cofrestru mewn 3 chategori, 157 wedi’u cofrestru mewn 4 categori, 28 wedi’u cofrestru mewn 5 categori, 3 wedi’u cofrestru mewn 6 categori, 2 wedi’u cofrestru mewn 7 categori, 4 wedi’u cofrestru mewn 8 categori, a mae 2 wedi’u cofrestru mewn 9 categori.

1.2 Rhywedd

Tabl 1.2: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl rhywedd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	3,994	59.6	4,025	59.3	3,998	59.7	3,910	59.4	3,615	59.0
Gwryw	2,707	40.4	2,759	40.7	2,702	40.3	2,673	40.6	2,510	41.0
Heb ei nodi	1	0.0	1	0.0	2	0.0	5	0.1	0	0.0
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

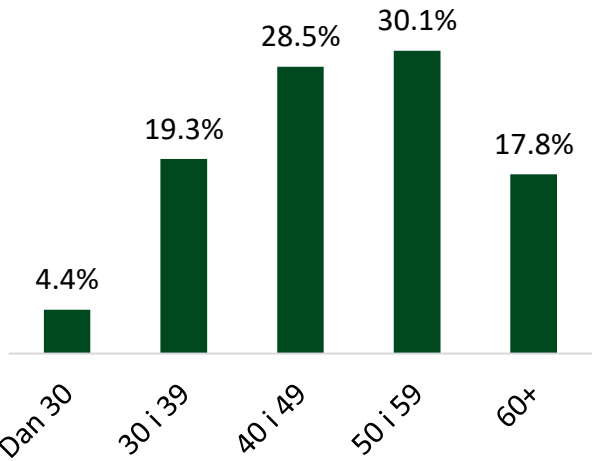

Siart 1: Rhywedd athrawon addysg bellach yn 2026.

1.3 Oedran

Tabl 1.3: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl oedran.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	105	1.6	105	1.6	77	1.1	49	0.7	33	0.5
25 i 29	393	5.9	385	5.7	349	5.2	331	5.0	234	3.8
30 i 34	613	9.1	614	9.1	579	8.6	541	8.2	474	7.7
35 i 39	793	11.8	807	11.9	784	11.7	787	11.9	709	11.6
40 i 44	864	12.9	918	13.5	932	13.9	930	14.1	850	13.9
45 i 49	875	13.1	855	12.6	858	12.8	879	13.3	894	14.6
50 i 54	1,085	16.2	1,102	16.2	1,058	15.8	1,016	15.4	889	14.5
55 i 59	972	14.5	963	14.2	991	14.8	948	14.4	952	15.5
60 i 64	672	10.0	688	10.1	689	10.3	716	10.9	701	11.4
65 +	330	4.9	348	5.1	385	5.7	391	5.9	389	6.4
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

Siart 2: Oedran athrawon addysg bellach yn 2026.

1.4 Grŵp ethnig

Tabl 1.4: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	5,050	75.4	5,167	76.2	5,363	80.0	5,318	80.7	4,956	80.9
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	46	0.7	51	0.8	48	0.7	58	0.9	62	1.0
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	92	1.4	114	1.7	106	1.6	111	1.7	111	1.8
Du, Affricanaidd, Caribiaidd, neu Du Prydeinig	57	0.9	66	1.0	65	1.0	61	0.9	59	1.0
Grŵp ethnig arall	45	0.7	47	0.7	40	0.6	42	0.6	43	0.7
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	173	2.6	176	2.6	187	2.8	183	2.8	165	2.7
Anhysbys	1,239	18.5	1,164	17.1	893	13.3	815	12.4	729	11.9
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

Darperir y data uchod ar ffurf agregedig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir dod o hyd i’r grwpiau ethnig sy’n ffurfio'r fformat cyfunol uchod yno hefyd.

1.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 1.5: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	2,972	44.3	3,053	45.0	3,206	47.8	3,198	48.5	3,001	49.0
Prydeinig	1,738	25.9	1,789	26.4	1,812	27.0	1,807	27.4	1,693	27.6
Seisnig	368	5.5	378	5.6	397	5.9	382	5.8	331	5.4
Albanaidd, Gwyddelig neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	69	1.0	60	0.9	53	0.8	49	0.7	52	0.8
Arall	189	2.8	214	3.2	215	3.2	222	3.4	215	3.5
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	128	1.9	128	1.9	123	1.8	112	1.7	103	1.7
Anhysbys	1,238	18.5	1,163	17.1	896	13.4	818	12.4	730	11.9
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

1.6 Anabledd

Tabl 1.6: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	236	3.5	239	3.5	250	3.7	271	4.1	282	4.6
Nac ydynt	6,466	96.5	6,546	96.5	6,452	96.3	6,317	95.9	5,843	95.4
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

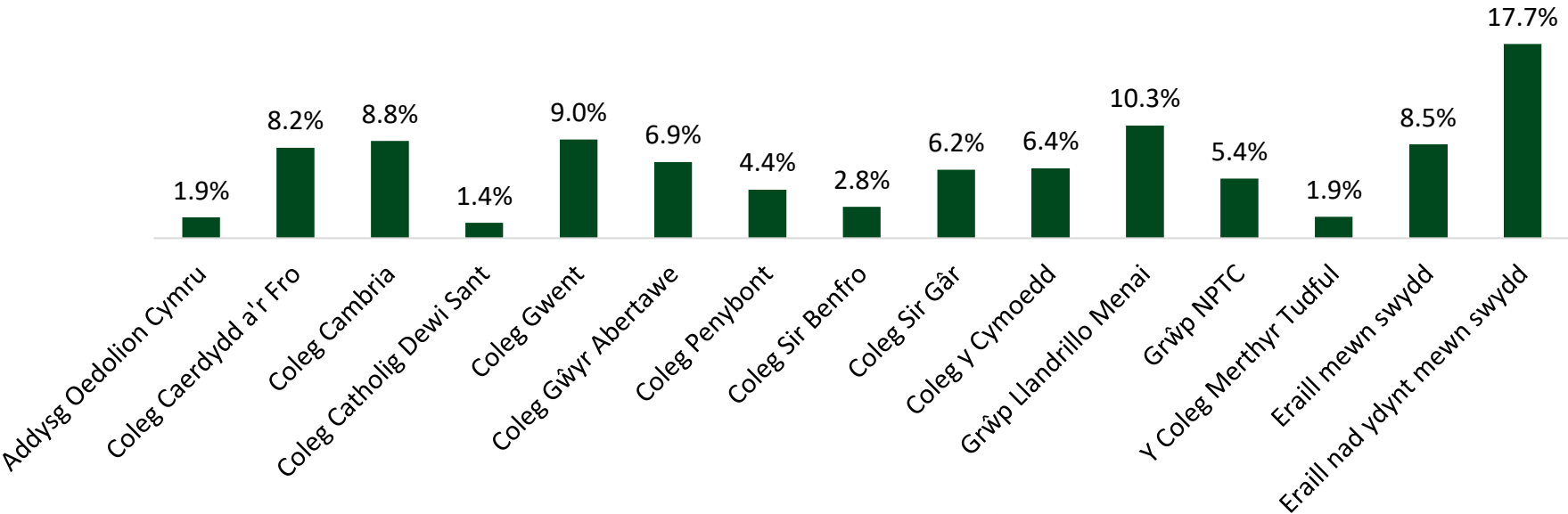
1.7 Cyflogaeth

Tabl 1.7: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl cyflogaeth.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Addysg Oedolion Cymru	187	2.8	175	2.6	176	2.6	181	2.7	115	1.9
Coleg Penybont	326	4.9	330	4.9	292	4.4	260	3.9	270	4.4
Coleg Caerdydd a'r Fro	486	7.3	551	8.1	566	8.4	521	7.9	505	8.2
Coleg Cambria	481	7.2	486	7.2	515	7.7	524	8.0	542	8.8
Coleg Gwent	607	9.1	582	8.6	599	8.9	591	9.0	550	9.0
Coleg Sir Gâr	444	6.6	435	6.4	372	5.6	379	5.8	381	6.2
Coleg y Cymoedd	377	5.6	397	5.9	362	5.4	368	5.6	391	6.4
Coleg Gŵyr Abertawe	407	6.1	428	6.3	419	6.3	432	6.6	425	6.9
Grŵp Llandrillo Menai	643	9.6	697	10.3	695	10.4	728	11.1	629	10.3
Grŵp NPTC	370	5.5	369	5.4	371	5.5	338	5.1	333	5.4
Coleg Sir Benfro	207	3.1	206	3.0	199	3.0	185	2.8	174	2.8
Coleg Catholig Dewi Sant	59	0.9	94	1.4	90	1.3	84	1.3	85	1.4
Y Coleg Merthyr Tudful	136	2.0	134	2.0	114	1.7	120	1.8	118	1.9
Is-gyfanswm mewn swydd mewn sefydliad addysg bellach	4,730	70.6	4,884	72.0	4,770	71.2	4,711	71.5	4,518	73.8
Eraill mewn swydd ¹	608	9.1	620	9.1	601	9.0	544	8.3	523	8.5
Eraill nad ydynt mewn swydd ²	1,364	20.4	1,281	18.9	1,331	19.9	1,333	20.2	1,084	17.7
Total	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100.0	6,125	100

¹ Cynnwys cyflenwi, y rheini sydd ar absenoldeb mamolaeth, neu’n gweithio mewn rôl gweithiwr cymorth addysg bellach y tu allan i’r sefydliadau addysg bellach restredig

² Cynnwys unigolion cofrestredig wedi ymddeol, di-waith, a’r rhai nad ydynt wedi’u cyflogi fel gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach.

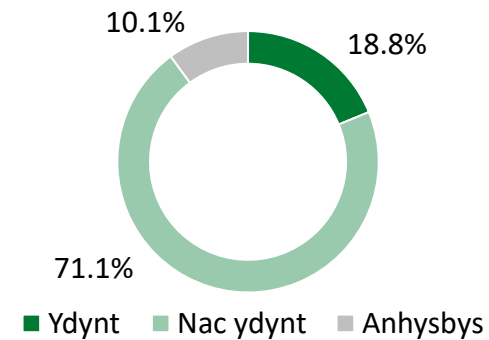
Siart 3: Canran yr athrawon addysg bellach yn ôl cyflogaeth yn 2026.

1.8 Y gallu i siarad Cymraeg

Tabl 1.8: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rhugl, yn yr iaith Gymraeg.

	2022			2023			2024			2025			2026		
	Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%	
Ydynt	1,120	16.7		1,160	17.1		1,204	18.0		1,241	18.8		1,151	18.8	
Nac ydynt	4,539	67.7		4,658	68.7		4,750	70.9		4,663	70.8		4,357	71.1	
Anhysbys	1,043	15.6		967	14.3		748	11.2		684	10.4		617	10.1	
Cyfanswm	6,702	100		6,785	100		6,702	100		6,588	100		6,125	100	

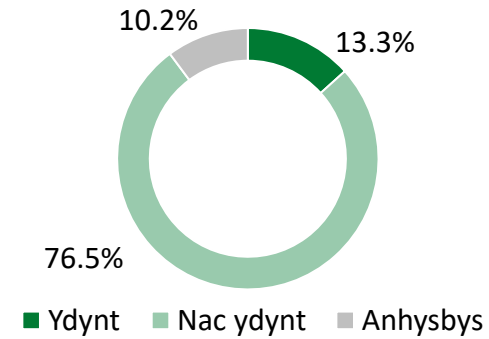
Siart 4: Athrawon addysg bellach yn ôl y gallu i siarad Cymraeg yn 2026.

1.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Tabl 1.9: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

	2022			2023			2024			2025			2026		
	Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%	
Ydynt	789	11.8		814	12.0		860	12.8		902	13.7		816	13.3	
Nac ydynt	4,868	72.6		5,001	73.7		5,090	75.9		4,998	75.9		4,686	76.5	
Anhysbys	1,045	15.6		970	14.3		752	11.2		688	10.4		623	10.2	
Cyfanswm	6,702	100		6,785	100		6,702	100		6,588	100		6,125	100	

Siart 5: Athrawon addysg bellach yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

1.10 Nifer sydd wedi poblogi’r pwnc a addysgir

Tabl 1.10: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl poblogi maes y pwnc a addysgir.

	2022			2023			2024			2025			2026		
	Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%		Nifer	%	
Pwnc wedi’i boblogi	2,512	37.5		3,110	45.8		2,910	43.4		2,647	40.2		2,260	36.9	
Pwnc heb ei boblogi	2,218	33.1		1,774	26.2		1,860	27.8		2,064	31.3		2,258	36.9	
Is-gyfanswm mewn swydd mewn sefydliad addysg bellach	4,730	70.6		4,884	72.0		4,770	71.2		4,711	71.5		4,518	73.8	
Eraill mewn swydd neu nad ydynt mewn swydd	1,972	29.4		1,901	28.0		1,932	28.8		1,877	28.5		1,607	26.2	
Cyfanswm	6,702	100		6,785	100		6,702	100		6,588	100		6,125	100	

1.11 Pwnc a addysgir

Tabl 1.11: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon
Cyfrifeg	40	0.8	43	0.6	40	0.6	37	0.6	36	0.6
Anghenion dysgu ychwanegol	43	0.9	50	0.7	57	0.9	49	0.8	37	0.6
Amaethyddiaeth ac astudiaethau anifeiliaid	38	0.8	32	0.5	30	0.4	23	0.4	29	0.5
Celf	178	3.8	187	2.8	181	2.7	168	2.8	157	2.7
Busnes	203	4.3	256	3.8	220	3.3	199	3.4	176	3.1
Arlwyo/lletygarwch	75	1.6	106	1.6	73	1.1	68	1.2	68	1.2
Adeiladwaith	203	4.3	225	3.3	206	3.1	188	3.2	168	2.9
Diwydiannau creadigol	225	4.8	251	3.7	244	3.6	224	3.8	213	3.7
Dylunio a thechnoleg	35	0.7	95	1.4	80	1.2	70	1.2	47	0.8
Addysg a gofal/datblygiad y plentyn	194	4.1	204	3.0	190	2.8	162	2.7	148	2.6
Peirianeg	285	6.0	255	3.8	231	3.4	208	3.5	255	4.5
Saesneg	127	2.7	186	2.7	183	2.7	166	2.8	129	2.3
Daearyddiaeth ac astudiaethau amgylcheddol	38	0.8	50	0.7	47	0.7	47	0.8	38	0.7
Iechyd a harddwch	122	2.6	124	1.8	118	1.8	108	1.8	101	1.8
Iechyd a gofal cymdeithasol	215	4.5	208	3.1	185	2.8	173	2.9	151	2.6
Hanes	42	0.9	59	0.9	56	0.8	56	0.9	37	0.6
Garddwriaeth	10	0.2	9	0.1	8	0.1	8	0.1	8	0.1
Y dyniaethau	11	0.2	17	0.3	11	0.2	10	0.2	8	0.1
Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	170	3.6	208	3.1	202	3.0	185	3.1	123	2.2
Astudiaethau ieithyddol	163	3.4	190	2.8	181	2.7	166	2.8	154	2.7
Y gyfraith	62	1.3	60	0.9	56	0.8	49	0.8	61	1.1
Mathemateg	169	3.6	244	3.6	236	3.5	209	3.5	146	2.6
Astudiaethau meddygol	18	0.4	20	0.3	18	0.3	20	0.3	26	0.5
Athroniaeth	3	0.1	3	0.0	3	0.0	3	0.1	3	0.1
Astudiaethau gwleidyddol	32	0.7	17	0.3	36	0.5	33	0.6	28	0.5
Seicoleg	64	1.4	72	1.1	69	1.0	60	1.0	52	0.9
Gwasanaethau cyhoeddus	88	1.9	86	1.3	89	1.3	78	1.3	68	1.2
Astudiaethau crefyddol	15	0.3	26	0.4	25	0.4	25	0.4	14	0.2
Gwyddoniaeth	250	5.3	320	4.7	292	4.4	272	4.6	253	4.4
Sgiliau gwaith	457	9.7	425	6.3	387	5.8	360	6.1	398	7.0
Cymdeithaseg	37	0.8	60	0.9	61	0.9	48	0.8	34	0.6
Chwaraeon a hamdden	179	3.8	186	2.7	212	3.2	191	3.2	155	2.7
Cymraeg	59	1.2	80	1.2	77	1.1	80	1.4	58	1.0
Arall	82	1.7	103	1.5	105	1.6	97	1.6	83	1.5

Tabl 1.11: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir (parhad).

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon
Is-gyfanswm wedi’i boblogi	3,932		4,457		4,209		3,840		3,462	
Anhysbys	2,335	49.4	1,774	36.3	1,860	39.0	2,064	43.8	2,258	50.0
Cyfanswm	6,267		6,231		6,069		5,904		5,720	
Cyfanswm nifer y athrawon addysg bellach mewn swydd	4,730		4,884		4,770		4,711		4,518	

Noder: dim ond ar gyfer y rhai sydd mewn swydd ar hyn o bryd y darperir data pwnc er engraifft, y rhai a gyflogir mewn coleg. Lle mae unigolyn wedi datgan ei fod yn gweithio o fewn amryw o feysydd pwnc, mae wedi'i gyfrif ym mhob pwnc yn y tabl.

1.12: Nifer y pynicau a addysgir

Tabl 1.12: Nifer y pynciau a addysgir ar gyfer athrawon addysg bellach gofrestredig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
1 pwnc	1,722	79.4	2,272	76.1	2,098	72.1	1,920	72.5	1,584	71.5
2 bwnc	470	7.4	543	15.5	523	18.0	465	17.6	414	17.3
3 phwnc	175	7.7	188	5.3	177	6.1	156	5.9	140	5.9
4 pwnc	72	2.8	59	1.7	67	2.3	62	2.3	59	2.4
5 pwnc	33	1.2	15	0.4	21	0.7	19	0.7	28	1.2
6 phwnc neu fwy	40	1.5	34	1.1	24	0.8	25	0.9	35	1.7
Cyfanswm	2,512		3,110		2,910		2,647		2,260	

1.13 Cymhwyster yn y pwnc a addysgir

Tabl 1.13: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru mewn swydd sydd â chymhwyster yn y pwnc a addysgir.

	2025			20256						
	Cymhwyster yn y pwnc	Cymhwyster mewn pwnc gwahanol	Cymhwyster anhysbys	Cymhwyster yn y pwnc		Cymhwyster mewn pwnc gwahanol		Cymhwyster anhysbys		Cyfanswm
				Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	
Cyfrifeg	32.4	56.8	10.8	12	33.3	21	58.3	3	8.3	36
Anghenion dysgu ychwanegol	34.7	57.1	8.2	14	37.8	21	56.8	2	5.4	37
Amaethyddiaeth ac astudiaethau anifeiliaid	52.2	39.1	8.7	16	55.2	11	37.9	2	6.9	29
Celf	61.3	34.5	4.2	92	58.6	57	36.3	8	5.1	157
Busnes	58.3	32.7	9.0	103	58.5	61	34.7	12	6.8	176
Arlwyo lletygarwch	55.9	33.8	10.3	37	54.4	25	36.8	6	8.8	68
Adeiladwaith	36.2	49.5	14.4	59	35.1	86	51.2	23	13.7	168

Tabl 1.13: Nifer y athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru mewn swydd sydd â chymhwyster yn y pwnc a addysgir (gall cymhwyster yn y pwnc fod ar unrhyw lefel) (parhad).

	2025			2026						
	Cymhwyster yn y pwnc	Cymhwyster mewn pwnc gwahanol	Cymhwyster anhysbys	Cymhwyster yn y pwnc		Cymhwyster mewn pwnc gwahanol		Cymhwyster anhysbys		Cyfanswm
	%	%	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer
Diwydiannau creadigol	58.9	31.7	9.4	127	59.6	70	32.9	16	7.5	213
Dylunio a thechnoleg	62.9	31.4	5.7	25	53.2	17	36.2	5	10.6	47
Addysg a gofal/datblygiad y plentyn	74.7	14.8	10.5	112	75.7	24	16.2	12	8.1	148
Peirianeg	52.9	38.9	8.2	131	51.4	96	37.6	28	11.0	255
Saesneg	57.8	35.5	6.6	73	56.6	48	37.2	8	6.2	129
Daearyddiaeth ac astudiaethau	57.4	40.4	2.1	24	63.2	12	31.6	2	5.3	38
Amgylcheddol										
Iechyd a harddwch	34.3	55.6	10.2	37	36.6	53	52.5	11	10.9	101
Iechyd a gofal cymdeithasol	15.6	69.9	14.5	26	17.2	107	70.9	18	11.9	151
Hanes	64.3	32.1	3.6	25	67.6	11	29.7	1	2.7	37
Garddwriaeth	25.0	62.5	12.5	2	25.0	5	62.5	1	12.5	8
Y dyniaethau	30.0	70.0	0.0	1	12.5	7	87.5	0	0.0	8
Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	41.1	52.4	6.5	45	36.6	70	56.9	8	6.5	123
Astudiaethau ieithyddol	57.8	36.1	6.0	91	59.1	55	35.7	8	5.2	154
Y gyfraith	51.0	46.9	2.0	31	50.8	30	49.2	0	0.0	61
Mathemateg	50.2	41.1	8.6	68	46.6	65	44.5	13	8.9	146
Astudiaethau meddygol	55.0	35.0	10.0	10	38.5	13	50.0	3	11.5	26
Athroniaeth	66.7	33.3	0.0	1	33.3	2	66.7	0	0.0	3
Astudiaethau gwleidyddol	24.2	63.6	12.1	8	28.6	19	67.9	1	3.6	28
Seicoleg	55.0	38.3	6.7	28	53.8	21	40.4	3	5.8	52
Gwasanaethau cyhoeddus	1.3	75.6	23.1	1	1.5	53	77.9	14	20.6	68
Astudiaethau crefyddol	72.0	24.0	4.0	12	85.7	1	7.1	1	7.1	14
Gwyddoniaeth	59.2	35.7	5.1	155	61.3	89	35.2	9	3.6	253
Sgiliau gwaith	5.0	80.0	15.0	19	4.8	321	80.7	58	14.6	398
Cymdeithaseg	29.2	52.1	18.8	15	44.1	17	50.0	2	5.9	34
Chwaraeon a hamdden	57.6	36.6	5.8	90	58.1	55	35.5	10	6.5	155
Cymraeg	60.0	36.3	3.8	32	55.2	23	39.7	3	5.2	58
Cyfanswm	46.1	44.8	9.1	1,522	45.0	1,566	46.3	291	8.6	3,379

Mae dosbarthiad diwydiannol safonol o weithgareddau economaidd ([SIC](#)) a Dosbarthiad Galwedigaethol Safonol ([SOC](#)) yn rhoi dosbarthiad cyffredin o wybodaeth alwedigaethol ar gyfer y DU.

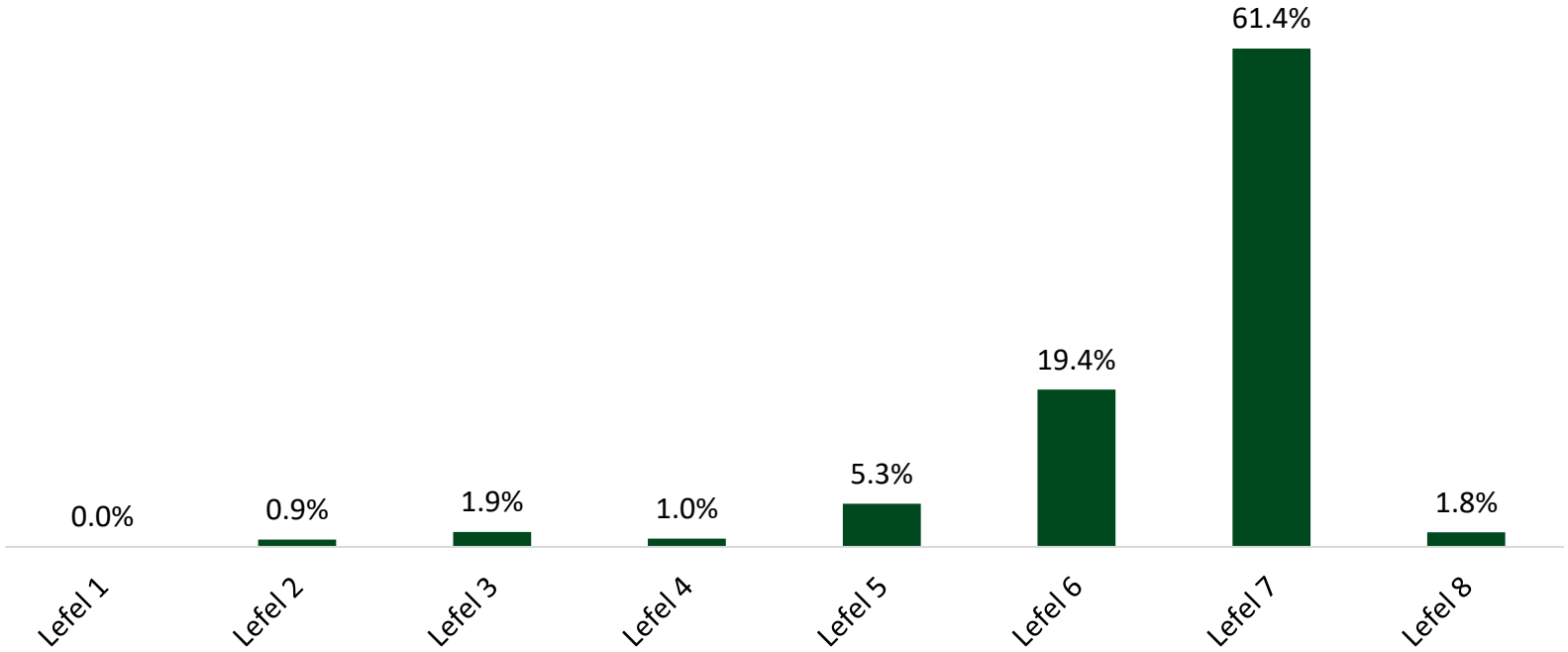
1.14 Lefel cymhwyster uchaf

Tabl 1.14: Nifer y athrawon addysg bellach cofrestredig yn ôl y lefel cymhwyster uchaf sydd ganddynt.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Lefel 8	114	1.7	123	1.8	116	1.7	122	1.9	111	1.8
Lefel 7	3,920	58.5	3,728	54.9	3,677	54.9	4,058	61.6	3,761	61.4
Lefel 6	975	14.5	1,255	18.5	1,238	18.5	1,253	19.0	1,187	19.4
Lefel 5	350	5.2	355	5.2	351	5.2	356	5.4	327	5.3
Lefel 4	82	1.2	87	1.3	87	1.3	65	1.0	62	1.0
Lefel 3	195	2.9	200	2.9	143	2.1	130	2.0	114	1.9
Lefel 2	43	0.6	68	1.0	71	1.1	57	0.9	56	0.9
Lefel 1	1	0.0	4	0.1	2	0.0	2	0.0	3	0.0
Lefel anhysbys*	1,022	15.2	965	14.2	1,017	15.2	545	8.3	504	8.2
Cyfanswm	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100

Mae hyn yn cynnwys cymwysterau pwnc-benodol, cymwysterau mewn pwnc arall, cymhwyster addysgu/asesu, er engraifft, pob cymhwyster sydd wedi'u nodi ar gofnod cofrestrai. Lefelau'n seiliedig ar Fframwaith Credyd a Chymwysterau Cymru.

Mae lefel anhysbys* yn cynnwys y rheini na chofnodwyd cymwysterau ar eu cyfer, neu'r rheini na ellir pennu lefel eu cymhwyster o'r wybodaeth a roddwyd, naill ai gan y cofrestrai neu'r cyflogwr.

Siart 6: Canran yr athrawon addysg bellach yn ôl lefel uchaf o gymwysterau yn 2026.

1.15 Dargadwedd

Tabl 1.15: Newid pum mlynedd yn niferoedd athrawon addysg bellach cofrestredig.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu dargadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2021, roedd 6,605 o athrawon addysg bellach wedi’u cofrestru gyda CGA. Ar 1 Mawrth 2026, roedd 57.4% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel athrawon addysg bellach gyda CGA.

	Mawrth 2021		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel athro addysg bellach	6,605	100	3,789	57.4
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	576	8.7
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	2,240	33.9
Cyfanswm	6,605	100	6,605	100

Tabl 1.16: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd athrawon addysg bellach cofrestredig.

	Mawrth 2022		Mawrth 2023		Mawrth 2024		Mawrth 2025		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	6,702	100	6,785	100	6,702	100	6,588	100	6,125	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	859	13.0	905	13.5	923	13.6	851	12.7	1,179	17.9
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	956	14.5	988	14.7	840	12.4	737	11.0	716	10.9
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	97	1.5	83	1.2	-83	-1.2	-114	-1.7	-463	-7.0

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori athro addysg bellach ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodol.

² Nifer a gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer y unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).

2. Gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach

2.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 2.1: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru.

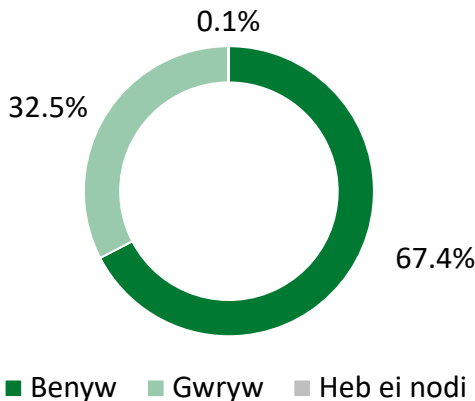
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach	4,222	4,854	5,459	5,407	5,243	5,556	6,182	6,212	5,117	4,440

Ffigurau Mawrth 2026 – 2,394 wedi’u cofrestru fel gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach yn unig, 2,046 mewn categorïau lluosol. O’r cofrestreion lluosol, mae 1,465 wedi’u cofrestru mewn 2 gategori, 383 wedi’u cofrestru mewn 3 chategori, 157 are wedi’u cofrestru mewn 4 categori, 30 wedi’u cofrestru mewn 5 categori, 4 wedi’u cofrestru mewn 6 categori, 1 mewn 7 categori, 4 mewn 8 categori, a mae 2 mewn 9 categori.

2.2 Rhywedd

Tabl 2.2: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach ysgol wedi’u cofrestru yn ôl rhywedd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	3,822	68.8	4,241	68.6	4,249	68.4	3,385	66.2	2,992	67.4
Gwryw	1,733	31.2	1,936	31.3	1,948	31.4	1,720	33.6	1,445	32.5
Heb ei nodi	1	0.0	5	0.1	15	0.2	12	0.2	3	0.1
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

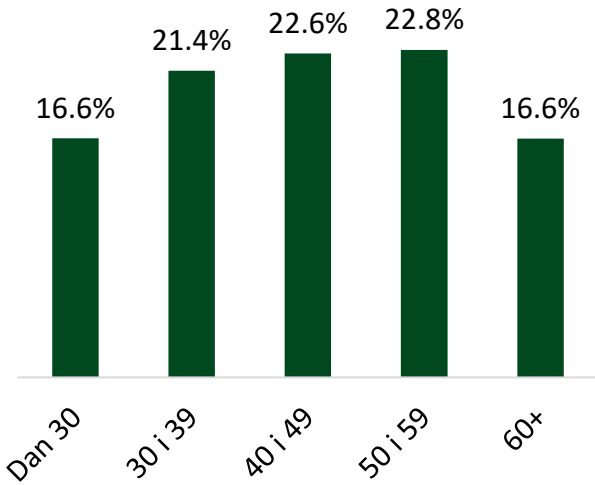

2.3 Oedran

Tabl 2.3: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach ysgol wedi’u cofrestru yn ôl oedran.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	438	7.9	564	9.1	498	8.0	332	6.5	290	6.5
25 i 29	657	11.8	754	12.2	719	11.6	524	10.2	449	10.1
30 i 34	653	11.8	744	12.0	728	11.7	562	11.0	438	9.9
35 i 39	602	10.8	675	10.9	697	11.2	565	11.0	510	11.5
40 i 44	609	11.0	690	11.2	734	11.8	626	12.2	519	11.7
45 i 49	610	11.0	640	10.4	654	10.5	540	10.6	483	10.9
50 i 54	625	11.2	681	11.0	662	10.7	588	11.5	497	11.2
55 i 59	648	11.7	644	10.4	662	10.7	573	11.2	516	11.6
60 i 64	483	8.7	525	8.5	544	8.8	522	10.2	455	10.2
65 +	231	4.2	265	4.3	314	5.1	285	5.6	283	6.4
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

Siart 7: Rhywedd gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach yn 2026.

Siart 8: Oedran gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach yn 2026.

2.4 Grŵp ethnig

Tabl 2.4: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach ysgol wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	4,396	79.1	4,930	79.7	5,084	81.8	4,257	83.2	3,714	83.6
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	54	1.0	74	1.2	79	1.3	70	1.4	67	1.5
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	137	2.5	213	3.4	213	3.4	164	3.2	157	3.5
Du, Affricanaidd, Caribïaidd, neu Du Prydeinig	56	1.0	109	1.8	138	2.2	87	1.7	79	1.8
Grŵp ethnig arall	37	0.7	49	0.8	53	0.9	43	0.8	46	1.0
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	129	2.3	153	2.5	169	2.7	139	2.7	115	2.6
Anhysbys	747	13.4	654	10.6	476	7.7	357	7.0	262	5.9
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

Darperir y data uchod ar ffurf agregedig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir dod o hyd i'r grwpiau ethnig sy'n ffurfio'r fformat cyfunol uchod yno hefyd.

2.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 2.5: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	2,478	44.6	2,686	43.4	2,836	45.7	2,360	46.1	2,087	47.0
Prydeinig	1,608	28.9	1,938	31.3	1,937	31.2	1,665	32.5	1,459	32.9
Seisnig	361	6.5	379	6.1	427	6.9	323	6.3	256	5.8
Albanaidd, Gwyddelig, neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	43	0.8	54	0.9	51	0.8	40	0.8	31	0.7
Arall	209	3.8	347	5.6	376	6.1	277	5.4	264	5.9
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	110	2.0	124	2.0	112	1.8	91	1.8	81	1.8
Anhysbys	747	13.4	654	10.6	473	7.6	361	7.1	262	5.9
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

2.6 Anabledd

Tabl 2.6: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	222	4.0	247	4.0	285	4.6	286	5.6	274	6.2
Nac ydynt	5,334	96.0	5,935	96.0	5,927	95.4	4,831	94.4	4,166	93.8
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

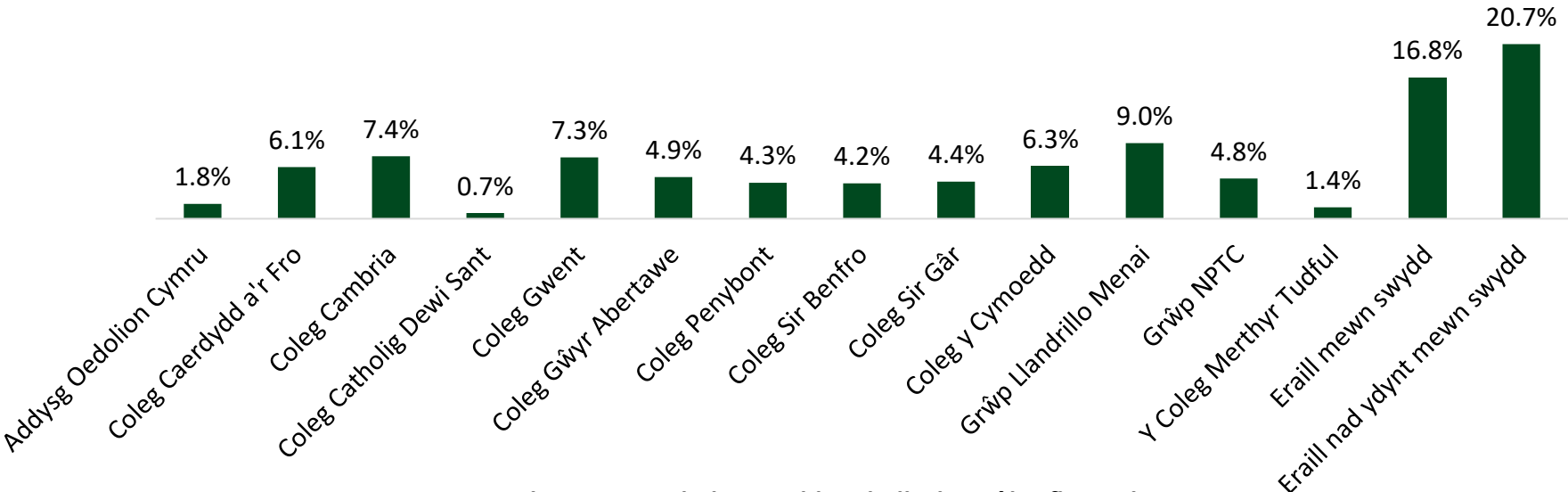
2.7 Cyflogaeth

Tabl 2.7: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl cyflogaeth.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Addysg Oedolion Cymru	14	0.3	17	0.3	19	0.3	17	0.3	78	1.8
Coleg Penybont	218	3.9	199	3.2	200	3.2	183	3.6	190	4.3
Coleg Caerdydd a'r Fro	200	3.6	254	4.1	277	4.5	291	5.7	272	6.1
Coleg Cambria	297	5.3	320	5.2	312	5.0	307	6.0	330	7.4
Coleg Gwent	283	5.1	283	4.6	322	5.2	310	6.1	323	7.3
Coleg Sir Gâr	209	3.8	213	3.4	186	3.0	175	3.4	195	4.4
Coleg y Cymoedd	257	4.6	300	4.9	257	4.1	233	4.6	279	6.3
Coleg Gŵyr Abertawe	185	3.3	223	3.6	210	3.4	217	4.2	219	4.9
Grŵp Llandrillo Menai	392	7.1	430	7.0	444	7.1	458	9.0	398	9.0
Grŵp NPTC	207	3.7	229	3.7	228	3.7	212	4.1	212	4.8
Coleg Sir Benfro	187	3.4	199	3.2	207	3.3	179	3.5	187	4.2
Coleg Catholig Dewi Sant	21	0.4	35	0.6	32	0.5	30	0.6	30	0.7
Y Coleg Merthyr Tudful	46	0.8	59	1.0	43	0.7	53	1.0	60	1.4
Is-gyfanswm mewn swydd mewn sefydliad addysg bellach	2,516	45.3	2,761	44.7	2,737	44.1	2,665	52.1	2,773	62.5
Eraill mewn swydd ¹	1,111	20.0	1,228	19.9	1,178	19.0	841	16.4	746	16.8
Eraill nad ydynt mewn swydd ²	1,929	34.7	2,193	35.5	2,297	37.0	1,611	31.5	921	20.7
Total	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

¹ Cynnwys cyflenwi, y rheini sydd ar absenoldeb mamolaeth, neu’n gweithio mewn rôl tu allan i’r sefydliadau addysg bellach restredig.

² Cynnwys unigolion cofrestredig wedi ymddeol, di-waith, a’r rhai nad ydynt wedi’u cyflogi fel gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach.

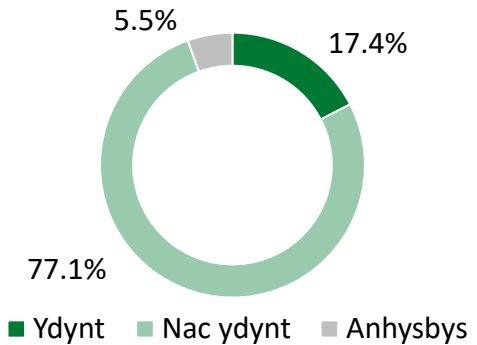
Siart 9: Canran yr gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach yn ôl cyflogaeth yn 2026.

2.8 Y gallu i siarad Cymraeg

Tabl 2.8: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rugl, yn yr iaith Gymraeg.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	824	14.8	940	15.2	975	15.7	863	16.9	773	17.4
Nac ydynt	4,101	73.8	4,704	76.1	4,838	77.9	3,936	76.9	3,424	77.1
Anhysbys	631	11.4	538	8.7	399	6.4	318	6.2	243	5.5
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

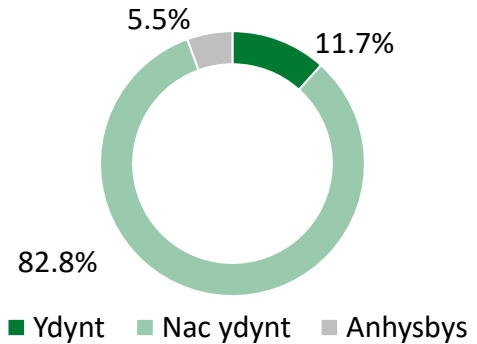
Siart 10: Gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach yn ôl y gallu i siarad Cymraeg yn 2026.

2.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Tabl 2.9: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	568	10.2	628	10.2	690	11.1	583	11.4	518	11.7
Nac ydynt	4,361	78.5	5,019	81.2	5,125	82.5	4,217	82.4	3,676	82.8
Anhysbys	627	11.3	535	8.7	397	6.4	317	6.2	246	5.5
Cyfanswm	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100

Siart 11: Gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

2.10 Dargadwedd

Tabl 2.10: Newid dros bum mlynedd yn nifer y gweithwyr cymorth dysgu cofrestredig ym maes addysg bellach.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu dargadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2021, roedd 5,243 gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach wedi’u cofrestru gyda CGA.Ar 1 Mawrth 2026, roedd 34.1% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach gyda CGA.

	Mawrth 2021		Mawrth 2021	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach	5,243	100	1,786	34.1
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	1,244	23.7
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	2,213	42.2
Cyfanswm	5,243	100	5,243	100

Tabl 2.11: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd gweithwyr cymorth dysgu addysg bellach cofrestredig.

	Mawrth 2022		Mawrth 2023		Mawrth 2024		Mawrth 2025		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	5,556	100	6,182	100	6,212	100	5,117	100	4,440	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	866	16.5	964	17.4	1,172	18.9	1,914	30.8	1,647	32.2
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	1,179	22.5	1,590	28.6	1,202	19.3	819	13.2	970	19.0
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	313	6.0	626	11.3	30	0.4	-1,095	-17.6	-677	-13.2

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori gweithiwr cymorth dysgu addysg bellach ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodoll.

² Nifer y gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer y unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).

3. Pennaeth neu uwch arweinydd yn gweithio mewn sefydliadau addysg bellach

3.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 3.1: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru.

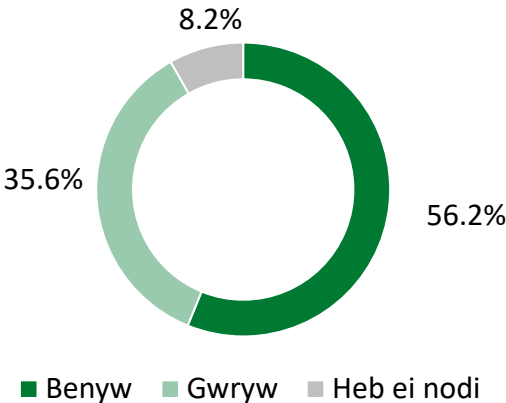
	2025	2026
Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach	361	365

Ffigurau Mawrth 2026 – 116 wedi’u cofrestru fel penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn unig, 249 mewn categorïau lluosol. O’r cofrestreion lluosol, mae, 195 wedi’u cofrestru mewn 2 gategori, 47 wedi’u cofrestru mewn 3 chategori, 6 wedi’u cofrestru mewn 4 categori, a mae 1 wedi’u cofrestru mewn 5 categori.

3.2 Rhywedd

Tabl 3.2: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl rhywedd.

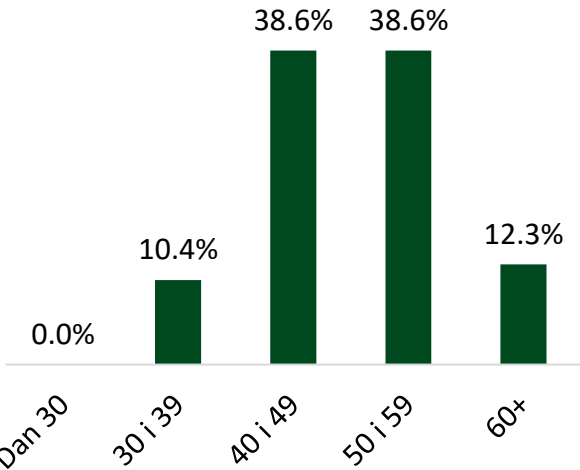
	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	198	54.8	205	56.2
Gwryw	125	34.6	130	35.6
Heb ei nodi	38	10.5	30	8.2
Cyfanswm	361	100	365	100

3.3 Age

Tabl 3.3: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl oedran.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	0	0.0	0	0.0
25 i 29	1	0.3	0	0.0
30 i 34	17	4.7	11	3.0
35 i 39	22	6.1	27	7.4
40 i 44	58	16.1	52	14.2
45 i 49	80	22.2	89	24.4
50 i 54	65	18.0	64	17.5
55 i 59	71	19.7	77	21.1
60 i 64	36	10.0	34	9.3
65 +	11	3.0	11	3.0
Cyfanswm	361	100	365	100

Siart 13: Oedran penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn 2026.

3.4 Grŵp ethnig

Tabl 3.4: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	262	72.6	284	77.8
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	3	0.8	3	0.8
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	2	0.6	2	0.5
Du, Affricanaidd, Caribïaidd, neu Du Prydeinig	0	0.0	1	0.3
Grŵp ethnig arall	2	0.6	1	0.3
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	5	1.4	5	1.4
Anhysbys	87	24.1	69	18.9
Cyfanswm	361	100	365	100

Darperir y data uchod ar ffurf agregedig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir dod o hyd i'r grwpiau ethnig sy'n ffurfio'r fformat cyfunol uchod yno hefyd.

3.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 3.5: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	154	42.7	173	47.4
Prydeinig	86	23.8	88	24.1
Seisnig	24	6.6	27	7.4
Albanaidd, Gwyddelig, neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	4	1.1	2	0.5
Arall	3	0.8	2	0.5
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	3	0.8	4	1.1
Anhysbys	87	24.1	69	18.9
Cyfanswm	361	100	365	100

3.6 Anabledd

Tabl 3.6: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	8	2.2	7	1.9
Nac ydynt	353	97.8	358	98.1
Cyfanswm	361	100	365	100

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

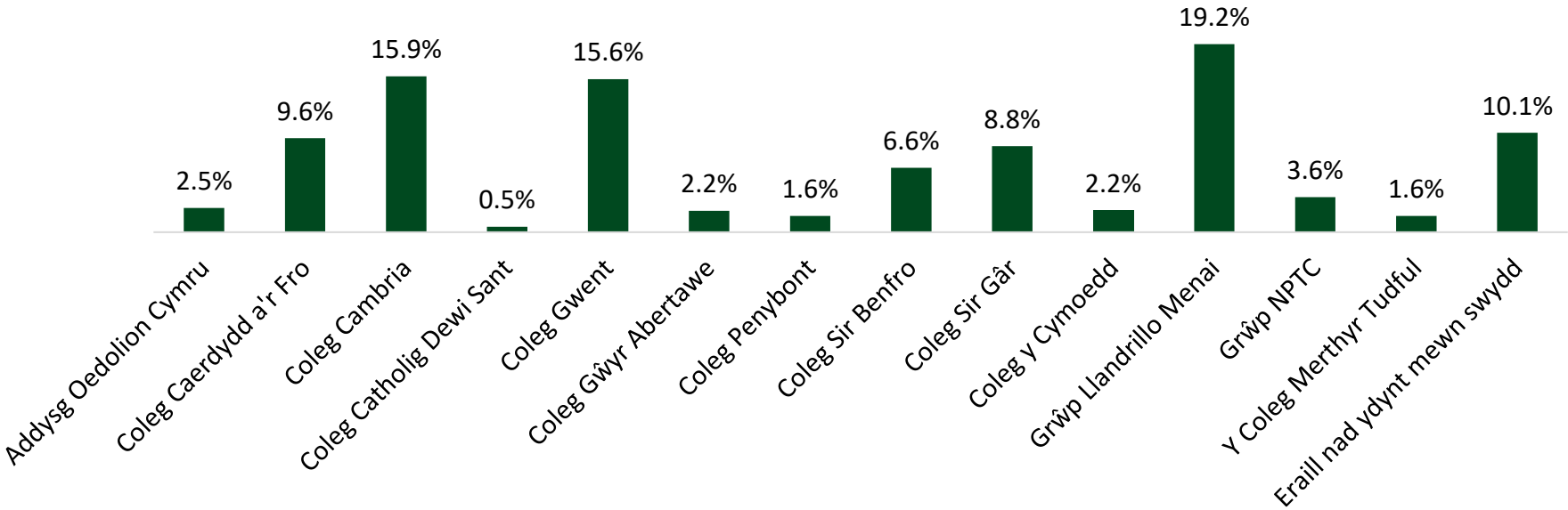
3.7 Cyflogaeth

Tabl 3.7: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl cyflogaeth.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Addysg Oedolion Cymru	9	2.5	9	2.5
Coleg Penybont	6	1.7	6	1.6
Coleg Caerdydd a'r Fro	34	9.4	35	9.6
Coleg Cambria	60	16.6	58	15.9
Coleg Gwent	52	14.4	57	15.6
Coleg Sir Gâr	33	9.1	32	8.8
Coleg y Cymoedd	7	1.9	8	2.2
Coleg Gŵyr Abertawe	11	3.0	8	2.2
Grŵp Llandrillo Menai	72	19.9	70	19.2
Grŵp NPTC	13	3.6	13	3.6
Coleg Sir Benfro	24	6.6	24	6.6
Coleg Catholig Dewi Sant	2	0.6	2	0.5
Y Coleg Merthyr Tudful	6	1.7	6	1.6
Is-gyfanswm mewn swydd mewn sefydliad addysg bellach	329	91.1	328	89.9
Eraill mewn swydd ¹	0	0.0	0	0.0
Eraill nad ydynt mewn swydd ²	32	8.9	37	10.1
Cyfanswm	361	100	365	100

¹ Cynnwys cyflenwi, y rheini sydd ar absenoldeb mamolaeth, neu’n gweithio mewn rôl arwain addysg bellach y tu allan i’r sefydliadau addysg bellach restredig.

² Cynnwys unigolion cofrestredig wedi ymddeol, di-waith, a’r rhai nad ydynt wedi’u cyflogi fel pennath nac uwch arweinydd addysg bellach.

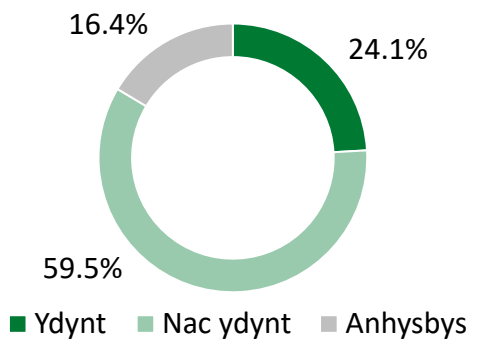
Siart 14: Canran yr penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn ôl cyflogaeth yn 2026.

3.8 Y gallu i siarad Cymraeg

Tabl 3.8: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rugl, yn yr iaith Gymraeg.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	78	21.6	88	24.1
Nac ydynt	206	57.1	217	59.5
Anhysbys	77	21.3	60	16.4
Cyfanswm	361	100	365	100

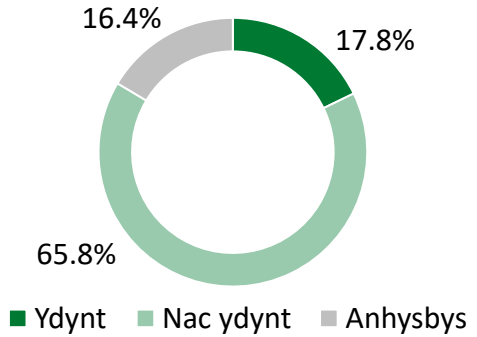
Siart 15: penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn ôl y gallu i siarad Cymraeg yn 2026.

3.9 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Tabl 3.9: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	59	16.3	65	17.8
Nac ydynt	225	62.3	240	65.8
Anhysbys	77	21.3	60	16.4
Cyfanswm	361	100	365	100

Siart 16: penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

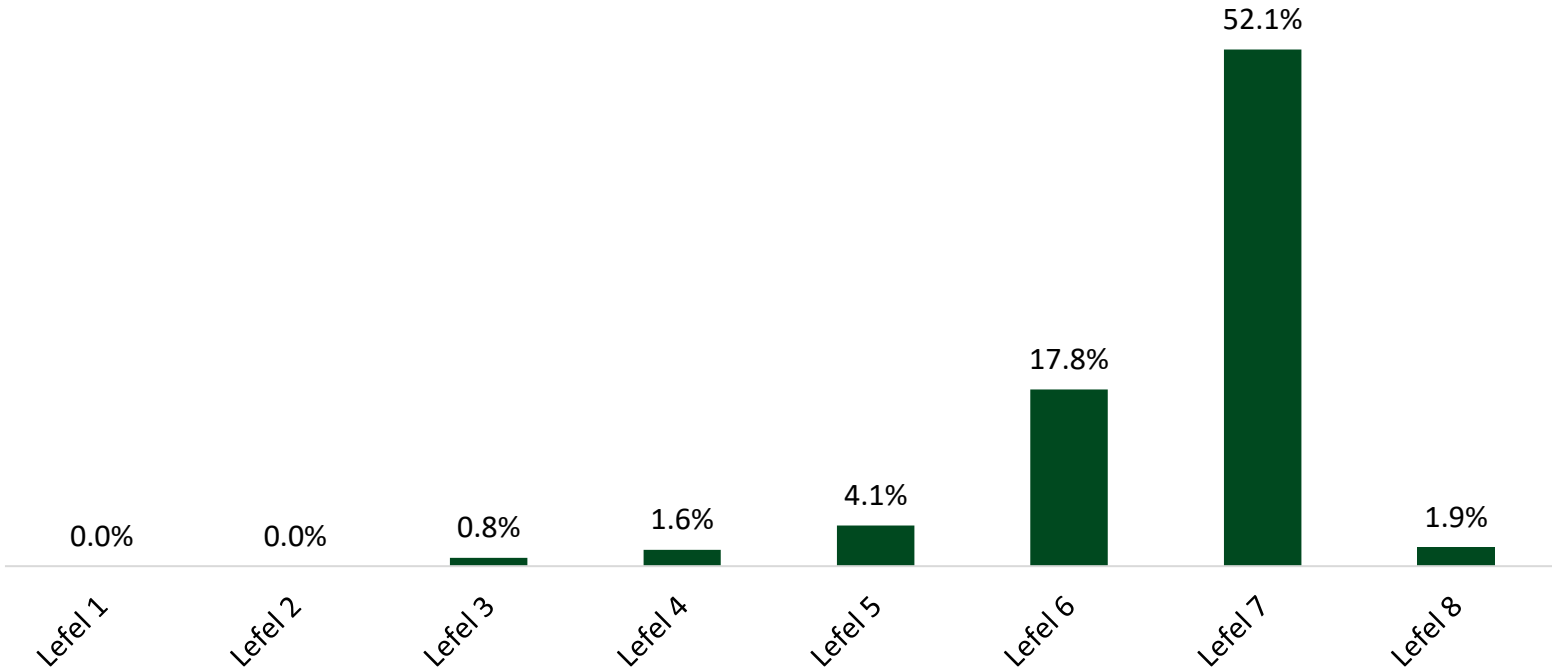
3.10 Lefel cymhwyster uchaf

Tabl 3.10: Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach cofrestredig yn ôl y lefel cymhwyster uchaf sydd ganddynt.

	2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Lefel 8	4	1.1	7	1.9
Lefel 7	161	44.6	190	52.1
Lefel 6	63	17.5	65	17.8
Lefel 5	15	4.2	15	4.1
Lefel 4	15	4.2	6	1.6
Lefel 3	8	2.2	4	1.1
Lefel 2	0	0.0	0	0.0
Lefel 1	0	0.0	0	0.0
Lefel anhysbys*	95	26.3	78	21.4
Cyfanswm	361	100	365	100

Mae hyn yn cynnwys cymwysterau pwnc-benodol, cymwysterau mewn pwnc arall, cymhwyster addysgu/asesu er engraifft, pob cymhwyster sydd wedi'i nodi ar gofnod cofrestrai. Lefelau'n seiliedig ar Fframwaith Credyd a Chymwysterau Cymru.

Mae lefel anhysbys* yn cynnwys y rheini na chofnodwyd cymwysterau ar eu cyfer, neu'r rheini na ellir pennu lefel eu cymhwyster o'r wybodaeth a roddwyd, naill ai gan y cofrestrai neu'r cyflogwr.

Siart 17: Canran yr penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach yn ôl lefel uchaf o gymwysterau yn 2026.

3.11 Dargadwedd

Tabl 3.11: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach cofrestredig.

	Mawrth 2026	
	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	365	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	30	8.3
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	34	9.4
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	4	1.1

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodol.

² Nifer y penaethiaid ac uwch arweinwyr addysg bellach a gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer y unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).

4. Ymarferydd dysgu seiliedig ar waith

4.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 4.1: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru.

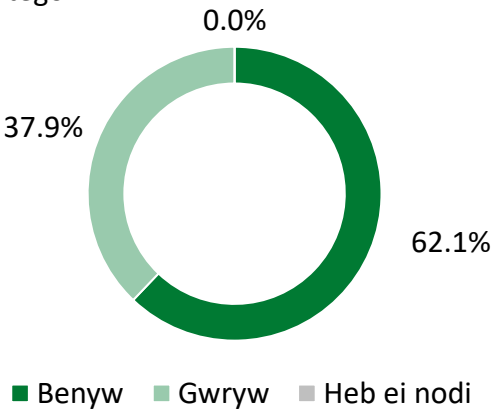
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith	2,913	3,306	3,540	3,321	3,319	3,327	3,533	3,426	3,247

Ffigurau Mawrth 2026 – 2,279 wedi’u cofrestru fel ymarferydd dysgu seiliedig ar waith yn unig, 968 mewn categorïau lluosol. O’r cofrestreion lluosol, mae 704 wedi’u cofrestru mewn 2 gategori, 179 wedi’u cofrestru mewn 3 chategori, 61 wedi’u cofrestru mewn 4 categori and 18 wedi’u cofrestru mewn 5 categori, 1 wedi’u cofrestru mewn 6 categori, 2 wedi’u cofrestru mewn 7 categori, 1 wedi’u cofrestru mewn 8 categori, a mae 2 wedi’u cofrestru mewn 9 categori.

4.2 Rhywedd

Tabl 4.2: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl rhywedd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	2,110	63.6	2,107	63.3	2,186	61.9	2,135	62.3	2,017	62.1
Gwryw	1,209	36.4	1,219	36.6	1,346	38.1	1,290	37.7	1,230	37.9
Heb ei nodi	0	0.0	1	0.0	1	0.0	1	0.0	0	0.0
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

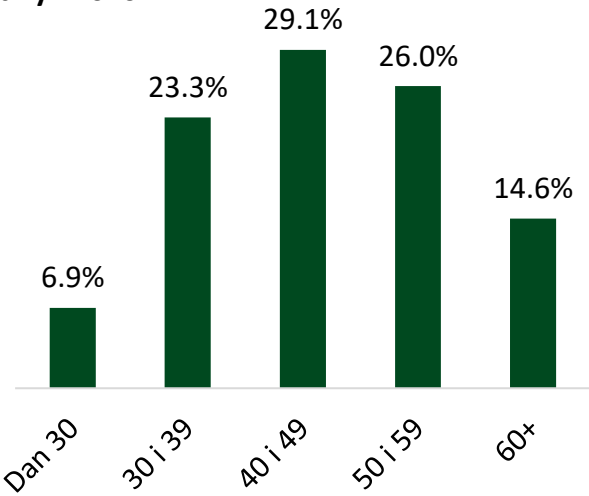

4.3 Oedran

Tabl 4.3: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl oedran.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	57	1.7	62	1.9	71	2.0	57	1.7	46	1.4
25 i 29	235	7.1	259	7.8	282	8.0	229	6.7	179	5.5
30 i 34	388	11.7	379	11.4	384	10.9	354	10.3	338	10.4
35 i 39	440	13.3	419	12.6	489	13.8	457	13.3	419	12.9
40 i 44	456	13.7	472	14.2	475	13.4	497	14.5	491	15.1
45 i 49	421	12.7	428	12.9	462	13.1	471	13.7	455	14.0
50 i 54	474	14.3	442	13.3	467	13.2	461	13.5	434	13.4
55 i 59	399	12.0	376	11.3	393	11.1	395	11.5	411	12.7
60 i 64	297	8.9	326	9.8	333	9.4	326	9.5	292	9.0
65 +	152	4.6	164	4.9	177	5.0	179	5.2	182	5.6
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

Siart 18: Rhywedd ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith yn 2026.

Siart 19: Oedran ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith yn 2026.

4.4 Grŵp ethnig

Tabl 4.4: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	2,620	78.9	2,711	81.5	3,049	86.3	2,989	87.2	2,867	88.3
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	23	0.7	25	0.8	25	0.7	22	0.6	25	0.8
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	26	0.8	29	0.9	35	1.0	32	0.9	32	1.0
Du, Affricanaidd, Caribïaidd, neu Du Prydeinig	7	0.2	15	0.5	16	0.5	20	0.6	17	0.5
Grŵp ethnig arall	9	0.3	13	0.4	13	0.4	12	0.4	11	0.3
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	77	2.3	80	2.4	80	2.3	75	2.2	68	2.1
Anhysbys	557	16.8	454	13.6	315	8.9	276	8.1	227	7.0
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

Darperir y data uchod ar ffurf agregedig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir dod o hyd i'r grwpiau ethnig sy'n ffurfio'r fformat cyfunol uchod yno hefyd.

4.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 4.5: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	1,531	46.1	1,547	46.5	1,796	50.8	1,757	51.3	1,702	52.4
Prydeinig	869	26.2	965	29.0	1,022	28.9	1,017	29.7	973	30.0
Seisnig	229	6.9	216	6.5	250	7.1	241	7.0	219	6.7
Albanaidd, Gwyddelig, neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	28	0.9	31	0.9	32	0.9	30	0.9	31	1.0
Arall	41	1.2	46	1.4	60	1.7	48	1.4	53	1.6
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	61	1.8	66	2.0	56	1.6	54	1.6	41	1.3
Anhysbys	560	16.9	456	13.7	317	9.0	279	8.1	228	7.0
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

4.6 Anabledd

Tabl 4.6: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	86	2.6	82	2.5	119	3.4	125	3.6	137	4.2
Nac ydynt	3,233	97.4	3,245	97.5	3,414	96.6	3,301	96.4	3,110	95.8
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

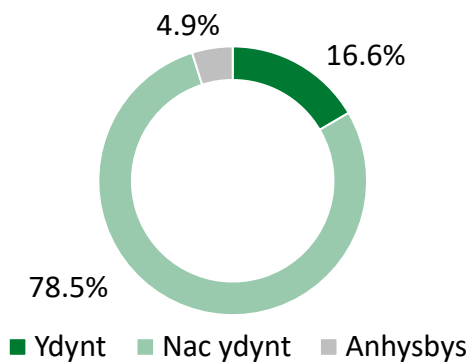
At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

4.7 Y gallu i siarad Cymraeg

Tabl 4.7: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rugl, yn yr iaith Gymraeg.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	432	13.0	476	14.3	558	15.8	550	16.1	538	16.6
Nac ydynt	2,514	75.7	2,543	76.4	2,759	78.1	2,687	78.4	2,550	78.5
Anhysbys	373	11.2	308	9.3	216	6.1	189	5.5	159	4.9
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

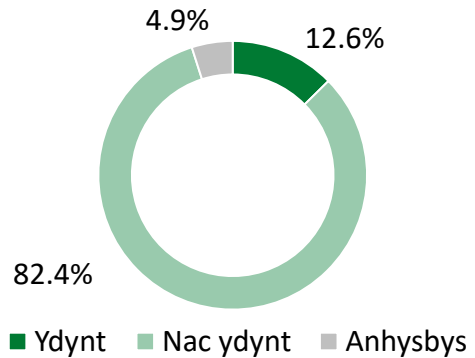
Siart 20: Ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith yn ôl y gallu i siarad Cymraeg 2026.

4.8 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Tabl 4.8: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	321	9.7	355	10.7	425	12.0	417	12.2	410	12.6
Nac ydynt	2,624	79.1	2,663	80.0	2,891	81.8	2,819	82.3	2,677	82.4
Anhysbys	374	11.3	309	9.3	217	6.1	190	5.5	160	4.9
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

Siart 21: Ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

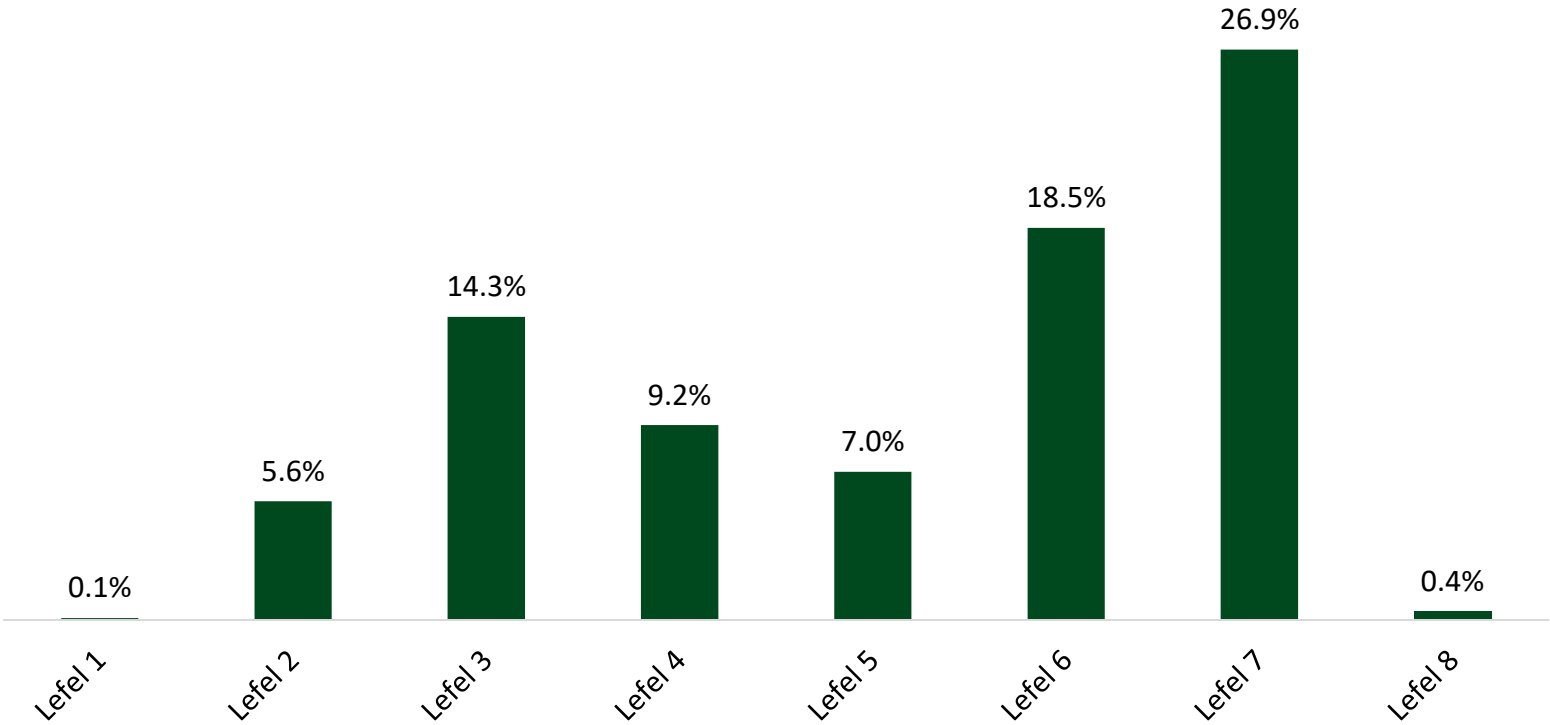
4.9 Lefel cymhwyster uchaf

Tabl 4.9: Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith cofrestredig yn ôl y lefel cymhwyster uchaf sydd ganddynt.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Lefel 8	16	0.5	15	0.5	18	0.5	13	0.4	12	0.4
Lefel 7	892	26.9	886	26.6	898	25.4	921	26.9	829	25.5
Lefel 6	493	14.9	537	16.1	642	18.2	634	18.5	623	19.2
Lefel 5	328	9.9	292	8.8	290	8.2	239	7.0	216	6.7
Lefel 4	347	10.5	344	10.3	323	9.1	316	9.2	285	8.8
Lefel 3	463	13.9	477	14.3	486	13.8	491	14.3	420	12.9
Lefel 2	84	2.5	165	5.0	200	5.7	191	5.6	159	4.9
Lefel 1	3	0.1	2	0.1	2	0.1	2	0.1	2	0.1
Lefel anhysbys*	693	20.9	609	18.3	674	19.1	619	18.1	701	21.6
Cyfanswm	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100

Mae hyn yn cynnwys cymwysterau pwnc-benodol, cymwysterau mewn pwnc arall, cymhwyster addysgu/asesu er engraifft, pob cymhwyster sydd wedi'i nodi ar gofnod cofrestrai. Lefelau'n seiliedig ar Fframwaith Credyd a Chymwysterau Cymru .

Mae lefel anhysbys* yn cynnwys y rheini na chofnodwyd cymwysterau ar eu cyfer, neu’r rheini na ellir pennu lefel eu cymhwyster o’r wybodaeth a roddwyd, naill ai gan y cofrestrai neu’r cyflogwr.

Siart 37: Canran yr ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith yn ôl lefel uchaf o gymwysterau yn 2026.

4.10 Dargadwedd

Tabl 4.10: Ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru ym Mawrth 2019 a’u statws cofrestru yn y blynyddoedd dilynol.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu dargadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2021, roedd 3,321 ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith wedi’u cofrestru gyda CGA. Ar 1 Mawrth 2026, roedd 45.8% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith gyda CGA.

	Mawrth 2021		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith	3,321	100	1,520	45.8
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	274	8.3
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	1,527	46.0
Cyfanswm	3,321	100	3,321	100

Tabl 4.11: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith cofrestredig.

	Mawrth 2022		Mawrth 2023		Mawrth 2024		Mawrth 2025		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	3,319	100	3,327	100	3,533	100	3,426	100	3,247	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	614	18.5	723	21.8	610	17.3	667	18.9	666	19.4
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	612	18.4	731	22.0	816	23.1	560	15.9	487	14.2
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	-2	-0.1	8	0.2	206	5.8	-107	-3.0	-179	-5.2

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori ymarferydd dysgu seiliedig ar waith ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodol.

² Nifer y ymarferwyr dysgu seiliedig ar waith a gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer y unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer y unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).